

## Universets opprinnelse

Taler: Øyvind Gaarder Andersen

Dato: 11.02.2018

«Mot til tro» er en taleserie om trosforsvar. Øyvind begynner sin preken med å peke på at trosforsvar har vært viktig allerede fra de første kristne tid. I Apg 6,8-10 leser vi om apostelen Stefanus som ved Den Hellige Ånds kraft og visdom diskuterte med folk på en slik måte at de ikke kunne si imot ham. Vi skal få følge i fotsporene til de første kristne ved å gjøre tegn og under ved DHÅ og å argumentere ved DHÅs visdom og ledelse når vi møter både ikke-kristne og også kristne som har spørsmål og innvendinger. Paulus diskuterte med de greske filosofene i Aten, og da begynner han med å fortelle om Gud som skaperen av «verden og alt det som er i den» (Apg 17,16ff.). Evangelisering handler nemlig også om å få mennesker til å tenke over hvor vi kommer, hvorfor vi er her, hva som er meningen med alt osv.

### HVOR KOMMER GUD FRA?

Øyvind forteller at en vanlig innvending mot troen på Gud er spørsmålet om hvor Gud kommer fra. Men han sier som teologen Francis Schaeffer: Ingenting kommer av ingenting, derfor må noe alltid ha vært. Det kan enten være personlig (som Gud) eller upersonlig (som en form for stoff eller energi). Men noe personlig kan ikke oppstå fra noe upersonlig. Tilfeldige prosesser i stoff og materie kan aldri bli noe personlig.

### HVOR KOMMER UNIVERSET FRA?

Før i tiden kunne vitenskapsmenn si at universet har alltid vært. Men moderne vitenskap har funnet ut at universet begynte med «Big Bang» for 13,7 mrd. år siden., forklarer Øyvind. Det ligner veldig på bibelens fortelling om at Gud skapte ved å si «la det bli lys!». Dette var vanskelig å akseptere for mange ateistiske vitenskapsmenn, fordi nå var det igjen relevant å spørre: «hva var før universet?».

### ULIKE TEORIER OM UNIVERSETS OPPRINNELSE

For å prøve å unngå tanken om at universet hadde en begynnelse, begynte noen vitenskapsmenn å lete etter andre forklaringer. Én av disse var strikkteorien, som går ut på at universet utvider seg, for så å stoppe og trekke seg tilbake igjen. Deretter kommer det et nytt big bang, universet utvider seg og kolliderer igjen, som en strikk. Sånn gjentar det seg i det uendelige. Men målinger har bevist at dette ikke er tilfelle. Faktisk vil det bare fortsette å utvide seg, det vil bli kaldt og ubeboelig og universet vil til slutt dø sakte ut.

Derfor har man prøvd å finne en annen måte å vri seg unna det faktum at universet har en begynnelse. Ett slikt forsøk er multiversteorien, en teori om at det finnes et uendelig antall univers, og at vårt bare er ett av dem. Øyvind forklarer at dette er basert på ren spekulasjon. Men selv om den skulle vise seg å være riktig, så forandrer det ingenting, siden man må fortsatt ha en forklaring på hvordan det hele startet.

Den berømte fysikeren Stephen Hawking kom for noen år siden med en teori om at universet oppstod ut av ingenting. Men man er enige om at ingenting kommer av ingenting. Så sier Hawking at universet kom av ingenting på grunn av tyngdeloven, men tyngdeloven er jo *noe*. Spørsmålet er jo da hvor kom i så fall tyngdeloven fra.

## DET ANTROPISKE PRINSIPP

Øyvind forteller at vitenskapsmenn stadig lar seg fascinere og imponere av hvor finjustert universets fysiske lover og konstanter er for at selve universet og livet i universet kan eksistere. Hele universet er som en stor fabrikk, og den minste lille forandring kan ødelegge hele «fabrikken». Hvis loven som bestemmer prosessen hvor for eksempel hydrogen omdannes til helium (kjernefusjon) endres med bare 0,001%, så ville man ikke hatt et fungerende univers. Det at alle naturlovene, jordens plassering ift. solen osv. er så nøyaktig innstilt gjør at det mulig for liv å eksistere. Dette kalles det antropiske prinsipp (antropos: menneske). Forholdene ligger til rette for liv.

Vi kan oppfordre mennesker til å se at det ligger en større mening bak universet, og at det er en Skaper. Gud har heller ikke bare satt universet i gang, for så å trekke seg tilbake, men Han er nær oss i våre liv. Øyvind avslutter med å fortelle vitnesbyrd om fysiske helbredelser som han selv overværet for noen måneder siden, og sier at Gud er en som vi kan regne med og er en som ønsker å utruste oss med DHÅ.

## SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE

- Har du lært noe nytt eller endret perspektiv på din forståelse av universets opprinnelse?
- Var det noe du syntes var oppmuntrende i prekenen?
- Hva tenker du om sammenhengen mellom bibelens skapelsesfortelling og det vitenskapen sier om universets opprinnelse?
- Les Apg 1,8 og 6,8-10. Hvordan kan Gud utruste oss gjennom Den Hellige Ånd til å snakke om disse tingene?
- Hvordan ser du for deg at man som kristen på best mulig måte kan formidle budskapet om Gud som Skaperen til mennesker som ikke tror?
- Synes du det er problematisk at kristne kan ha ulike oppfatninger omkring universets opprinnelse? Hvis ja, på hvilken måte synes du det er problematisk?